

NAPREJ

Izhaja po potrebi, najmanj pa tedensko.
Pošilja se vsem članom in tistim, ki izjavijo,
da hočejo postati člani.
Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
objavijo.

Rokopisov uredništvo ne vrača.
Reklamacije za list so poštne proste.

Glasilo Jug. socialno demokratične stranke in Kmetско delavske zveze

Izpremembra pri tisku „Napreja“.

Tiskarniški kartel je zopet enkrat mislil, da bo rešil kapitaliste pred „Naprejem“ in njegovimi „napadi“. Šikane pri tiskarni „Merkur“ so se v petek 4. II. stopnjevale tako daleč, da smo proti njim morali nastopiti odločno. Ker nam ni bilo ugodeno, smo šli drugam in v torek smo že sklenili pogodbo z drugo tiskarno. Toda komaj se je začelo delati, nam je ta tiskarna že v sredo naznanila, da ne bo tiskala prej, dokler se z Merkurjevo ne pobotamo. Ker je vedela, za kaj gre, se ni mogla sama premisliti, ampak je morala dobiti tako navodilo od drugod — torej od kartela.

Mi pa seveda zaradi kapitalovih profitov ne bomo prenehali z izdajanjem „Napreja“, zato smo takoj v sredo zvečer začeli s pripravami za tisk v lastni tiskarni in v soboto stopimo pred javnost že z lastnim produktom, čeprav nimamo nobenega kvalificiranega delavca, kajti ti so v enotni fronti s kapitalisti.

Zastopnik njihove organizacije nam je sicer obljubil, da bo za delavsko tiskarno njihova delavska organizacija vse storila, toda pristojni odbor nam je vendarle odrekel stavca, dasi jih ima vse polno brezposelnih; dal bi ga nam samo, če bi noben samouk ne pomagal. To se pravi, da bi morali vzeti tri, stavca in strojnika in vlagalko.

Trije delavci s takimi plačami, kakor jih imajo ti kartelirani delavci, to bi našo organizacijo preganjanega in izkoriščenega proletariata prav hitro popolnoma izčrpalo.

Tako smo ta „Naprej“ napravili sami in upamo, da bo za silo vseeno dober.

V zavednosti je naša moč.

Naša moč je pa zdaj že tudi v produktivnih sredstvih, kajti brez tiskarne bi bil zdaj „Naprej“ za toliko časa ubit, dokler bi si pred sodiščem ne poiskali pravice. To pa bi trajalo lahko precej dolgo in ves ta čas bi morali molčati. Kdor pozna mežiški slučaj, kdor pozna trboveljske razmere, krasni red pri OUZD, enotno fronto kapitalistov in njih socialpatriotskega sorodstva v Delavski zbornici, kdor pozna ves gnoj moderne korupcije v naši ljubi osvobojeni Šentflorjanski dolini, ta ve, da bi si oddahnili vsi sovražniki delavstva in da bi med njimi zavladala tako lepa enotna fronta na račun delavskega razreda, da bi g. Uratnik „zaslužil“ lahko za 50 rudarjev, ne le za 5! Kako lepo bi bilo, če bi se plenarna seja Delavske zbornice 27. II. vršila kar lepo po tihem, oz. če bi o njej poročal samo Uratnik v vseh „proletarskih“ listih od „Jutra“ do „Delavske Politike“!

Gospodje so dobro vedeli, zakaj so vzeli delavstvu njegove tiskarne in zakaj so metali naši tiskarni toliko polen pod noge. List je svoboden samo v lastni tiskarni.

„Vsa oblast gre iz ljudstva“

Belgrajsko učiteljsko glasilo „Narodna Prosveta“ piše 30. janu rja intervenciji predsednika UJU v ministrstvu prosvete pri ministrovem pomočniku Obradoviću. Med drugim ga je vprašal tudi:

„Ali se bo popravila krivica storjena učitelju Möderndorferju?“

Odgovor na to vprašanje popisuje „Narodna prosveta“ takole:

„Za sodruga Möderndorferja se je razgovor vršil dalj časa in bilo je konstatirano, da njego e krivde niso tako težke narave, da bi mora zanje kaj pretrpeti, toda položaj storjen z njegovim pis njem je tak, da je bilo spoznano za najbolje, če odide sodrug Möderndorfer iz Mež ce, kjer je s polnim uspehom vršil prosvetno delo. G. pomočnik je bi tako dober, da je predsedniku razložil ves zapletljaj, intervencije od strani drugih ministrstev, in na koncu je dodal: da je pripravljen dati sodrugu Mö erndorferju boljše mesto, katero si želi, samo da ne zahteva vrnitve v Mežco“

Poprečnemu učitelju iz Šentflorjanske doline, kakršne poznamo iz življenja in iz Cankarjevih „Hlapcev“, bi bilo s tem ne samo popolnoma ustreženo, temveč bi se smatral za najsrečnejšega člove a izpolnjeni bi bili „vsi cilji njegovega hrepenenja“.

Študiral bi slov. šolske občine, iskal bi najugodnejše mesto z najmirnejšimi ljudmi in najmanj razposajenimi otroki, z najlepšim stanovanjem, z največjim vrtom in najdebelejšim krompirjem, potem bi pa vložil ponižno prošnjo za izbrano mesto in selil b se kakor da gre na ženitovanje. Tudi žena njegova bi ukala, čeprav ne zna.

Taki so poprečni učitelji v Šentflorjanski dol ni. Zato pa se narodu v tej dolini tako godi, kakor se mu godi — oziroma, ker je naš narod poprečno tak, zato ima take poprečne učitelje.

„Kadar bo boljše, bomo imeli boljše“ pravijo mnogi in si s tem pišejo svojo kvalifikacijo. Drugi se zgovarjajo na predstojnike, češ, ti so pregledovali pa niso ničesar popravili. Večina meče vso krivdo Bogu na glavo, ki so ga zato postavili za najvišji ga predstoj ni a, da imajo tarčo.

Narod tako in učitelji tako. Med obema je vzročna zveza, ki bi s časom še bolj zatemnila šentflorjansko temo — če bi ne bilo Cankarjevih Jermanov in Kalandrov ki trgajo železne okove te zveze in kujejo nov svet, kakršnega si želijo tudi poprečni ljudje, čeprav iščejo zaradi svoje slabosti le — debelejši krompir.

Möderndorfe jeve krivde.

„Njegove krivde niso tako težke narave.“ Kakšne narave pa so? Kateri sodnik jih je tehtal in sodil?

Gospodje sodniki sedijo na gorkem v Londonu in s rižejo kupone. To je težko delo in zaradi Möderndorferjevega dela je tudi ta težki zaslužek ogrožen. Kaj če zadene tudi delnič rje mežiškega rudnika b ezposelnost? To bi bila soc alna krivica! Ogroženi delničarji so se torej vsedli na sodni stol in obsodili Möderndorferja po zakonu njegove domovine SHS na izgon iz Mežice, ker je zagrešil zločin proti zakonu o zaščiti kup nov — pardon, države. Takoj so poslali kurirja k angleškemu poslaniku v Beogradu in ta je šel dalje k eksekutorju londonskih sodišč, ki se drugače imenuje tudi zunanji minister SHS in ta je takoj naročil notranjemu ministru in ta svojemu oddelku za državno zaščito in a prosvetnemu ministru n — to si lahko mislite, kakšen voz je bil že spleten, ko so vse te „intervencije raznih ministrstev“ pri omastile v prosvetno ministrstvo izvršiti e sekucio nad Möderndorferje n.

Proletarci vseh dežel - združite se!
Toda ne s kapitalisti!

V Mežico s prišli mariborski odloki: razpust občinskega odbora, razpust krajevnega šolskega sveta in premeščenje s. M. Prva dva zaradi zapravljenega gospodarstva, dokazanega po reviziji, revizijskega poročila pa še zdaj gospoda ni pokazala, razen bedastih lopovščin, ki jih je dala na razpolago „utru“. Za Möderndorferjevo premestitev pa niso povedali spletni česar, samo namigavali so, da „zaradi komunizma“.

„Naprej“ je pisal o vel. županu Pirkmajerju tako, da smo se nehoti spomnili na strašne p. ragrafe zakona o tisku, a ta gospod je spravil vse v žep Državno pravdnish vo je čitalo o protidržavnih uradnih, češ, vsi so protidržavni, če dela o p. otizakonitosti — pa ni zgrabilo za vrat ne „Napreja“ ne dotičnih uradnikov. Zadeva visi, v Mežici vlada komisar, Möderndorfer pa čaka, kdaj bodo našli sodniki kajžo poklicati ga na zagovor. Dokler namreč te korajže ni, ne veja nobena obsodba, tudi londonska ne.

Ko so eksekutorji spoznali, da nimajo opravka s p. prečni človekom, ki bi se pred vsako palico odkril, so preklicali svoje zahteve in postavili nove: Möderndorfer ni k. zensko premešče, ampak iz službene potrebe.

Ker eksekutor ni mogel spraviti krave iz kmetovega v oderuhov hlev, je prišel dv. meseca pozneje h kmetu razlagat, da krava ni prisiljena seliti se v oderuhov hlev zaradi dolgov, ampak zato, ker bo tam boljše molzla.

Ta eksekutorska milost je pršla tik pred volitvami v okrožne skupščine.

Narod pa ni vel tej milosti, ni verjel, da bi Möderndorferjeva služba zahtevala izpremembo zraka in je izvolil Möderndorfeja za okrožnega poslanca.

Kaj daj? To je zelo neroden položaj, kati za is. no ie, da gre vsa blast iz ljudstva, ne iz Londona. Vel. župan je baje zaprosil za premeščenje, o Möderndorferju pa pravi g. ministrov pomočnik, da je „vršil prosvetno delo v Mežici s. po. nim uspeh m“.

Višega priznanja ministrsvo nemore dati, torej je **krivda izpremenjena v pr. znanje.**

Koza ostane po tem takem lahko cela sara, če najdemo kakšno jagnje za volka, kajti tudi on mora biti sit. Londonski delničarji ne smejo postati brezposelni, njih eksistenčni minimum jim mora o. pustiti, kajti st. iženje kuponov je težko in potrebno delo.

Sodniki se vselej potij, kadar mora biti vol. sit in koza cela. Pot jim včasih tako curlja, da jim zal je oči, da nič ne vidijo; ko iščejo daritveno jagnje, zgrabijo kozo in mislijo, da so problem rešili. Vsi srečni mašijo jagne volu v žrelo, od za. lovoljstva se nehajo potiti pr. tem pa šele spozna, ba je j. gnje koza.

V našem slučaju so našli sodniki jagnje v Möderndorferji vi brošuri. Möderndorferjevo „pisa. je“ je s. vorilo tak položaj“....

Če bi to pisanje s. vorilo drugačen po. ožaj, da bi delavci v londonski stržnici kup nov več zaslužili, potem bi bilo vse drugače.

Torej je vseeno ostalo nekaj krivde? O da, dal Pa ne le pri sodnikih, tudi pri eksekutorjih so našli to pisanje za. rivo. Zlasti vel. župan se čuti prizadetega, ker ni stopil ponarejevalcem bilanc na pr. ste, kakor bi bila njegova dolžnost. Govori se, da se oblasti izgovarjajo, da krivcev niso n. so mogli prijet. ker niso naši državljani, mežiške bilance da podpisujejo tujci. Torej tujci smejo krasti v Jugoslaviji?

Ne gospoda! Mežiški narod in Möderndorfer ne g. e samo za debelejšim krompirjem! Möderndorfer ne bo prosil za „boljše mesto“ — če ga dovolj dobro poznamo. Najboljše mesto zanj je tam, kjer ga ljudstvo pozna in razume. Ne bo se vam posrečilo razbiti o. g. nizacijsko enotno fronto med učiteljem in ljudstvom, čeprav dovoljujete, da ponarejevalci odpuščajo po zakonu zaščite. elavske zaupnike. Pravica bo zmagala tako popolnoma, da bosta koza in jagnje cela, volk pa ne sit. Tak položaj pripravlja Möderndorferjeva brošura in njeno pisanje. Kdor ne veruje, naj si jo naroči in prečita!

Svoboden tisk je povsod odprto oko ljudstvo, je utelešeno zaupanje ljudstva v samega sebe. Je brezobzirna izpoved ljudstva pred samim seboj in znano je, da je moč priznanja odrešujoča. Je duševno ogledalo, v katerem vidi ljudstvo samega sebe, samega sebe opazovati pa je prvi pogoj modrosti.

Karl MARKS.

2000

Od časa do časa zmagujejo delavci, toda le mimogrede. Pravi sad njih bojev ni neposredni uspeh, temveč napredujoča združitev delavcev.

Karl MARKS.

Naročnike opozarjamo na uvodni članek in na izpremembo na glavi lista. Pris. opnina za KDZ znaša 1 Din, najmanjša mesečna članarina pa 7 D n. List je na 2 straneh samo ta teden, pozneje t. o. vedno vsaj na 4.

Zedinjevalna konferenca z dne 3. 2. 1927 v prostorih „S. S. in KDZ“ v Trnovljah obnavlja enotnost delegatov „SDS in KDZ“: Jakob Štrca, Franca Rinalda, Ivana Polaka, Antona Keršiča, ter zastopnikov skupine Enotnosti: Škrlinjar, Konrada Čanarja, Dominika Bostiča in Franca Bostiča, je s. l. s. sklenila na podlagi debate o. pret. kl. sti delavskega pok. e. a:

ustvariti organizacijsko enotnost, strokovno in politično, na podlagi marksizma. Proč s tajno diplomacijo, živio načelo j. nosil! Kontrolo nad državno upravo, kontolo tudi nad strankino!

Proč s rivičnimi davki, živio davčna progresija v državnem gospodarstvu, pa tudi v stranki in organizaciji.

Vsa lastnina, delavski domovi, konsumi, tiskarne itd. katere so produkt dela skih žuljev, morajo po tat last siranke!

Živela delavska združna misel.

Živela socialna demokracija (samoodločila na. o. da).

Živel razredni boj!

Tako se zedinjujejo — udarji. Druga e pa voditeji. Ljubljansko vo. stvo E. otnosti je poslo o. v Trnovlj. M. Klo. čiča, in ta je izj. vil, da se z. vse. ni o. k. i. te res. lucije s. rinja, samo prva da mu je pre. plošna, premalo jasna. Ozneje je pa. ove. al, da je samo za strokovno združenje, ne pa za polid. no — to j. mu je resolucija preve. jasna. Pravi, da je pol. ika samo za naj. a. vednej. e, za manj zavedne je pa. le strokovna organ za lja. Torej ho. e po. v. e. sili oh. anit. k. sta ov. vo, ki za teva od. delavcev le strokovne pr. spevke, pol. t. ko pa. reze v. ra. samo vod. teljem. Vod. telji se lahko združ. o. o. politično in. ustana. lja. o. vsak teden nove zedinj. ne zelene mize, d. lavstvo pa bi ne smelo in to samo za o, ker je nez. a. edno in so. n. u. dovo. jene tore. le. š. anostrokovne organizacije. Če pa se zač. e zavedati svoje moč, če hoče v svoj. h organizacijah na. ravili red. t. k. at mu te o. g. nizacije razpuš. ate in postavljate komi. ar. e. Seveda, krivde za o. ne ma. at. p. evze. lja. to del. jo s. o. o. „kr. stanovci“ ki jih vi „sovr. ž. te“, čla. e jim pa. vse. o. sku. j. n. ga. ja. e. Delavci so pa. t. iko „nezavedni“, da na. t. k. l. m. — ne g. edo.

Starostno zavarovanje rudarjev!

O tem bo. r. eba razmišljati in v. t. sku. debatirati, da bo to. v. ž. no zava. ovanje od. g. arja o. p. r. bam vsega rudarskega delav. sta. Z. ko sk. osnutek pred. ideva za staroup. k. jence V. ka. egoriji, to je 400 Din na mesec za. t. stega, ki ima polna l. ta. Ce. p. omislino, kolko re. š. čne so. ž. e. ti ljudje pre. rpeli, mora vsak uvidet, da je tre. o. p. ona ali tem siromakom, kolik. or. se pomagat. da. Tuli za nov. upo. ojence so te kategorije kriv. e. ne, ce. s. o. jimo na. stališ. u. rat. tva, ka. or se glasi n. s. ov. skladi. c. Vs. smo vendar sveto prepri. ani, da za starost ne. o. tre. bujem. sarž, ampak. cloveka d. stojno življe je. Z. daj mam. o. namesto pravil. ka pravila, ki se. o. ajo v zakonskem okvirju spre. m. njat. Zato bo tre. a tudi te kategorije spre. m. eniti n. sicer j. o. mojem nimenju v tem smisla. l. at gorija sedaj 1000 Din naj. bi bila 800 Din. II. s. d. j. 800 n. j. bi bila 750, III. sed. j. 50 naj. bi bila 700 Din. IV. namesto 500, 650 Din. V. namesto 400 Din. 600 Din. VI. pa 550 Din. To naj. bo predlog za. razmiš. ljanje in deta. to, ni to. po. naše, kajti pri nas b. k. t. egorij sed. h ne smelo bi. ti. S. t. m. b. b. o. e. toliko p. magano, da bi eden ne. mel po. o. vico v. č. celo š. e. enkrat toliko in še več ko drugi, drugič, da bi tudi stari upokoj. nci prišli od 400 Din vsaj na 600 Din, kar je itak malek. o. stno. Zav. damo se, da od. t. i. h, ki imajo več, ne bomo do. lili priznanja za. ta pred. og. Pač pa ga bomo do. bil od. t. i. h, i so zd. j. tako kruto prizadeti. Sicer pa t. di prvi če se zavedajo, da so lju. je, re morjo ugovarjat, kajti pri. zrat u. orajo, da imajo tud. drug. pr. a. ico do življenja. Če bi s. to izpremembo š. re bilo kritija, bo tre. ba zvišati prispevke. In. ce bi se zvišali, bo tre. ba spre. m. iti prispevke namesto od. kategoriškega z. služka od. resni. nega zaslužka in. to. prosvet. no. o. tem bo lah. o. vsak vese, kajti če lo. v. l. ko pla. al, to tudi vel. ko zaslužil. To v. premiš. ljevanje delavstva in. od. borni. kon. Brat vske skladi. nce. K. or se ne. strinja, naj pove. z. kaj, kdor ve kaj. oljš. ga, naj se oglasi v. t. sku. Andrej Marti. šek.

Vaša dobra znanka iz predvojnih časov je ržena kava. Danes jo dobite v vsaki trgovini. Žika ji je ime.

Če bi bili mi Slovenci kot Angleži so vzgojeni, v vs. k. hiši bi sedaj pil se redno „BUDDHA“ čaj!

Pletilni stroji najnovejšega patenta „IDEAL“, nemš. ega izdelka so edina in najugodnejša pri. lika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in po. jasnila se dobi: Fran. Kos, Ljubljana, Židovs. a ulica št. 5.

V. abla na občne zbore: Un. j. stavb. del. v. CELJU 10. IV. ob. 9. Ljublj. c. 10. „SDS in KDZ LIBOJE 15. I. ob. 17. pri SKOBERNE. TU. „SDS in KDZ v. CELJU in OKOLIC 20. I. ob. 9. pri Fr. ni.

Triko perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palce, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, edino le pri tvrdki

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Najnižje cene!

Na veliko in malo!

Twornica
dežnikov in solnčnikov
L. Mikuš, Ljubljana
Mestni trg št. 15
priporoča svojo boga o. z. l. go dežnikov v ka. ršnikoli velikosti po najniž. j cen. i.
Ustanovljeno leta 1839.